

Motion till riksdagen 2005/06:Ju329

av **Margareta Andersson m.fl. (c, m, fp, kd)**

Polis och domstolar i Jönköpings län

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Jönköpings län blir ett försökslän för att ta fram nya arbetsmetoder för att minska behovet av beväpning och tuffa metoder för enskilda poliser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra Jönköpings län till ett försökslän för att ta fram nya handlingsplaner för ett fördjupat samarbete med kommuner och andra myndigheter i länen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att beslutet att lägga ned Värnamo tingsrätt upphävs och organisationen i Värnamo återställs.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ersättningen till nämndemännen ses över till sin funktion och höjs.

Inledning

Sverige har en tradition av myndigheter som på ett oberoende sätt ska tjäna det svenska folket under lagarna. Det betyder att alla myndigheter är till för att tjäna folket och att det är Sveriges riksdag som har makten att stifta de lagar som myndigheterna har att följa.

I dag kan man få en känsla av att åtminstone tjänandet av folket har kommit i skymundan. Det viktigaste är att få så effektiva myndigheter som möjligt. Vad denna effektivitet syftar till är en fråga som tydligen aldrig ställs av regeringen och inte heller av myndighetsledningarna. Centralisering av resurserna tycks vara det enda svaret på alla frågor om effektivitet. Från vår och medborgarnas sida finns många andra svar men de beaktas inte i besluten om myndighetsstrukturen vare sig i länet eller landet.

Fel! Okänt namn på

I den här motionen kommer vi att ta upp arbetet i två för samhället och medborgarna mycket viktiga myndigheter och hur de sköter sina uppgifter. Det är polisväsendet och domstolarna med utgångspunkt i Jönköpings län.

Polisväsendet

Polismyndigheten i Jönköpings län har blivit kraftigt centraliserad till framför allt Jönköping men också till Eksjö och Värnamo. Det har inneburit att polisstationer i Tranås, Aneby, Nässjö, Vetlanda, Sävsjö, Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Habo och Mullsjö antingen lagts ned helt eller fått ett mycket sporadiskt öppethållande. Innevånarna i länet tvingas därför att åka i timmar för att utträta ärenden som tidigare kunde klaras av när man var i kommunens huvudort. Servicen har försämrats och man lyssnar varken på kommunledning eller på medborgare. Att pass endast kan utfärdas i Eksjö, Jönköping och Värnamo gör att underlaget för att hålla de övriga tidvis bemannade polisstationerna öppna minskar.

Otryggheten upplevs som ännu större med släckta och obemannade polisstationer. Vid ett inbrott i somras i missionskyrkan i Vetlanda som ligger precis bredvid polisstationen, somras skickade man inte ens ut en patrull för att säkra spår efter ett, enligt polischefen i Vetlanda, grovt inbrott. Det fanns brytmärken i dörrar och ett uppbrutet kassaskåp. Man avskrev brottet efter en telefonanmälan till polisen i Jönköping.

Vardagsbrottsligheten har inte minskat under de senaste åren och från Alians för Sverige i Jönköpings län anser vi att man måste hantera den här formen av brott på ett helt annat sätt än vad som sker nu. Att stoppa unga människors brottsliga verksamhet innan den hunnit bli grov är bättre ur alla synvinklar än att som i dag satsa pengar på att låsa in människor i rymnings-säkra ungdomsvårdsskolor när de hunnit med att gå långt på brottets bana. Framför allt är det av respekt för de här ungdomarna som skulle slippa att bli stämplade för livet och få kämpa hårt för att komma tillbaka till ett normalt liv.

Den närpolisreform som beslutades och inleddes för ett tiotal år sedan var en god ansats som aldrig blev mer än en ansats. För vår del är vi övertygade om att en polis som finns nära medborgarna och som känner människorna i bostadsområden och samhällen har lättare att få stopp på knarklangning, stöld, klotter och misshandel innan det går för långt än poliser som inte ens hittar till de adresser där bråk eller brott begåtts. Eftersom människor tenderar att bo nära sin arbetsplats kommer centraliseringen att medföra att poliser har ännu mindre lokalkännedom eftersom de flesta kommer att bo i eller nära de orter där polisstationerna finns.

Vi föreslår därför att Jönköpings län får bli ett försökslän där man tar fram metoder och handlingsplaner för att polisen ska få ett annat arbetssätt där man finns nära människorna i samhället. Detta också för att minska behovet av beväpning och tuffa metoder för den enskilde polisen. Detta bör ges regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Polisbristen är en annan viktig faktor som gör att situationen i länet ibland spårar ur. Polishögskolan i Växjö har visserligen bidragit till att man kunnat rekrytera en del poliser men alla luckor är inte fyllda och pensionsavgångarna de närmaste åren måste också fyllas med nyutbildad personal. Att få utveckla nya arbetsformer för polisarbetet i nära samverkan med länets kommuner och övriga myndigheter är en bidragande faktor vid rekrytering av nya poliser. Ett samarbete på detta område bör snarast initieras och Jönköpings län kan bli ett försökslän i detta avseende. Detta bör ges regeringen till känna.

Domstolarna

Domstolsorganisationen hör också den till de områden där regeringens centraliseringsiver gått hårt fram. Tingsrätten i Värnamo håller på att avvecklas till nackdel för den sydvästra delen av Jönköpings län. Det innebär längre resor för tilltalade som ibland ska eskorteras av polis, vittnen och målsägande för att delta i rättegångar. Servicen till företag och allmänhet blir sämre och de ekonomiska vinsterna försumbara. Vi föreslår därför beslutet att upphävs och att avvecklingen av Värnamo tingsrätt stoppas. Detta bör ges regeringen till känna.

Rätten att dömas av sina likar är inskrivet i svensk lagstiftning. Nämndemännens funktion är här att vara medborgarnas ombud som ska bevaka att lagen efterlevs. De senaste 15 åren har ersättningen för deras demokratiskt viktiga arbete inte höjts. Det visar på en nonchalans mot viktiga funktioner i samhället. Därför föreslår vi att ersättningen till nämndemännen ses över till sin funktion och höjs. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 23 september 2005

Margareta Andersson (c)

Bengt-Anders Johansson (m)

Maria Larsson (kd)

Tobias Krantz (fp)